Чорнобильський радіаційно-екологічний біосферний заповідник — це не лише унікальна природоохоронна територія, а й важливий науковий центр, де вивчають вплив радіації на флору і фауну. Зона відчуження та зона безумовного відселення, які з 26 квітня 2016 року стали частиною заповідника, перетворились у своєрідний резерват для комфортного проживання та розмноження не тільки типових, а й рідкісних червонокнижних представників тваринного і рослинного світу. Одним із символів відродження цієї землі є лелека чорний.

Лелека чорний (Ciconia nigra) – це птах родини лелекових (Ciconiidae). Цей вид лелеки вирізняється довгим червоним дзьобом та контрастним оперенням: верхня частина тіла прикрашена чорним пір'ям із зеленими та червоними переливами, тоді як нижня частина – біла. Лелека чорний – птах великого розміру: вага особини становить в середньому три кілограми, розмах крил близько 1,5 метра, висота ніг – майже метр.

Ареал лелеки чорного простягається лісовою смугою Центральної, Східної й частково Південної Європи, також цей птах трапляється на гніздуванні в Азії та Південній Африці. Зимує чорний лелека на півдні Сахари і в Південній Азії. В Україні цей вид оселяється на Поліссі, в Карпатському регіоні, подекуди на півночі лісостепу.

За даними третього видання Червоної книги, в Україні гніздиться близько 400–450 пар лелек чорних, зокрема в Чорнобильському заповіднику 24–27 пар.

У Чорнобильському заповіднику головним ворогом для лелеки чорного є орлан білохвіст. Орлани активно полюють на дорослих особин та часом нападають на гнізда, щоб забрати великих пташенят.

Лелека чорний внесений до Червоної книги України (1994, 2009), Європейського червоного списку IUCN (під категорією "LC"), а також Додатка І Директиви Ради Європи щодо охорони птахів та списку птахів Угоди AEWA. Він охороняється Бернською і Боннською конвенціями.

Лелека чорний — символ відновлення природи в умовах, де людська діяльність залишила слід радіації. Його присутність у Чорнобильському заповіднику нагадує нам про важливість збереження зникаючих видів та природних екосистем. Адже саме завдяки турботі про навколишнє середовище в зоні відчуження популяція виду лелеки чорного зростає. Це дає надію на відновлення флори і фауни регіону та свідчить про те, що Чорнобильський заповідник стає осередком біорізноманіття навіть в умовах радіаційного забруднення.

Художник – Наталія Фандікова. Скульптори: Анатолій Демяненко, Володимир Дем'яненко.

ЧОРНОБИЛЬ. ВІДРОДЖЕННЯ. ЛЕЛЕКА ЧОРНИЙ

